

Eurobarometer Standaard 76

**DE PUBLIEKE OPINIE IN DE EUROPESE UNIE
Najaar 2011**

NATIONAAL RAPPORT

BELGIË

Opiniepeiling besteld en gecoördineerd door de Europese Commissie,
Directoraat-generaal Communicatie.

Dit rapport werd opgesteld voor de Vertegenwoordiging van de Europese Commissie in België.

Dit document vertegenwoordigt niet het standpunt van de Europese Commissie.
De interpretaties en opinies in dit document verbinden alleen de auteurs.

Eurobarometer Standaard 76 / Najaar 2011 – TNS Opinion & Social

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

I. DE BELGEN, DE TOEKOMST VAN DE EUROPESE UNIE EN DE UITKOMST VAN DE CRISIS

- 1.1. De doelstellingen Europa 2020: is de EU te ambitieus of te bescheiden?
- 1.2. De prioriteiten van de Europese Unie voor elk van de initiatieven
- 1.3. Kiest de Europese Unie de juiste richting om uit de crisis te komen?

II. DE BELGEN EN DE INFORMATIE OVER DE EUROPESE AANGELEGENHEDEN

- 2.1. Het niveau van de informatie over Europese aangelegenheden
- 2.2. Wordt er voldoende gesproken over de EU?
- 2.3. Te positieve, te objectieve of te negatieve informatie?
- 2.4. De informatiebronnen van de Belgen

BESLUIT

SAMENVATTING

De Belgen: Europa is te bescheiden op het gebied van opleiding en armoedebestrijding

Met 2020 als streefdatum zou Europa veel meer moeten doen op het gebied van opleiding – levenslang leren – en armoedebestrijding.

Dat zeggen en denken veel meer Belgen dan de andere Europeanen in de pas gepubliceerde nieuwe "Eurobarometer" opiniepeiling. De enquête werd tussen 5 en 15 november 2011 uitgevoerd.

Vergeleken met het Europese gemiddelde (17%), meent 45% van de Belgen dat de doelstellingen die de Europese Unie voor 2020 inzake opleiding voor ogen houdt, te bescheiden zijn. Alleen de Denen (47%) en de Zweden (69%) zijn nog "strenger".

Ook wanneer het de bedoeling is om tegen 2020 het aantal Europeanen dat onder de armoedegrens leeft, met een kwart te verminderen, onderscheiden de Belgen zich van de andere Europese burgers: 38% vindt deze doelstelling te bescheiden (EU-gemiddelde: 25%).

De Belgen willen meer groene economie

Ook over de kansen die de groene economie biedt, onderscheiden de Belgen zich: 35% (EU-gemiddelde: 31%) vindt dat de Europese industrie optimaal gebruik moet maken van de kansen die een milieuvriendelijker economie biedt. En meer Belgen dan het Europese gemiddelde (46% tegen 40%) verwacht van de Unie dat er tegen 2020 meer gebruik wordt gemaakt van hernieuwbare energiebronnen.

Uitkomst uit de crisis: de Belgen zijn kritischer

Daar waar in het voorjaar 2011 bijna een Belg op twee (46%) dacht dat de Unie de juiste richting volgde om uit de crisis te komen en de nieuwe mondiale uitdagingen aan te gaan, denkt nu 35% het tegenovergestelde (vergeleken met 24% in het voorjaar). Op het niveau van de EU, bedraagt het aantal "ontevredenen" 31%.

De Belgen: slecht geïnformeerd over Europese aangelegenheden

De peiling brengt ook een paradox aan het licht: terwijl 75% van de Belgen vindt dat ze slecht geïnformeerd zijn over het Europese beleid, meent 64% dat de informatie die – vooral via de televisie – verspreid wordt, voldoende is! Wanneer hen wordt gevraagd welke media zij verkiezen voor informatie over Europa, pleit een overgrote meerderheid van de Belgen voor de televisie: 86% kiest voor het "kleine scherm", vergeleken met 66% voor de radio. Toch blijft de radio in België, vergeleken met het Europese gemiddelde, een belangrijk informatiekanaal (51%).

Belgen hebben weinig vertrouwen in de sociale netwerken

Terwijl gemiddeld 7 Belgen op 10 vinden dat de Europese informatie die hen via de televisie, de radio en de kranten bereikt, objectief is, wijst de peiling op een ander vermeldenswaardig fenomeen. Nagenoeg 4 op 10 Belgen zijn inderdaad niet bepaald overtuigd van het nut van de sociale netwerken als medium voor beleidsinformatie! Ze zijn met ruime voorsprong koploper in de hitparade van de Europeanen die deze mening delen.

INLEIDING

De herfstgolf van de Eurobarometer Standard 76.3 werd in België uitgevoerd tussen 5 november en 20 november 2011. Op het ogenblik van de peiling is de Belgische politieke toestand nog altijd gespannen omdat er nog geen regeringsakkoord op tafel ligt; de Belgen moeten het sinds de zomer 2010 met een regering in lopende zaken stellen. De loonindexering blijft een prangend probleem, maar vooral de regeringsvorming en de begrotingsaangelegenheden monopoliseren de aandacht op de Belgische politieke Bühne. Op het ogenblik van de peiling werken de vertegenwoordigers van de zes partijen die onderhandelen over de vorming van een federale regering rond formateur Elio Di Rupo (PS) immers aan een akkoord over de begroting 2012. Begin november wijst de Europese Commissie België met klem op haar begrotingsplichten, gelast het land om tegen medio december de maatregelen voor te leggen en dreigt met sancties. De partijen komen op dat moment overeen dat er op het federale niveau 11,3 miljard euro moet worden gevonden om het begrotingstekort van het land te beperken tot 2,8%, zoals voorzien in het Stabiliteitsprogramma dat België aan Europa voorlegde. Maar ook op Europees niveau zijn besparingen aan de orde: op 19 november bereiken de 27 lidstaten van de EU en het Europees Parlement een akkoord om de uitgaven in 2012 te beperken tot 129 miljard euro en de gemeenschapsbegroting het keurslijf aan te meten dat de financiële crisis aan Europa oplegt. De financiële crisis heeft trouwens ook aanzienlijke politieke gevolgen: met enkele dagen verschil komen de Griekse regering van minister Georges Papandreou en de Italiaanse regering van Silvio Berlusconi ten val. Na anderhalf jaar gehakketak rond de euro en de overheidsschulden, volgen de Europese topontmoetingen elkaar nog steeds op. Tijdens deze ontmoetingen wordt er gewerkt aan maatregelen om de landen van de eurozone bij te springen die het moeilijk hebben om hun overheidsschuld op de markt te financieren.

Zoals bij elke golf van de Eurobarometer Standaard worden de burgers eerst bevraagd over hun persoonlijke toestand en daarna over de sociaal-economische toestand in hun land en in Europa. Ze vertellen over hun verwachtingen op de middellange termijn, niet alleen op persoonlijk vlak, maar ook ten opzichte van hun land en van de Unie. Daarna geven ze hun kijk op de Europese Unie. Er wordt veel aandacht besteed aan informatie over Europese aangelegenheden. In een context die wordt gekenmerkt door de impact van de financiële en economische crisis alsook door de mondialisering van de uitwisselingen, gaat een aanzienlijk deel van de enquête precies over die aangelegenheden en wordt er aan de Belgische respondenten gevraagd om deze twee items alsook de genomen maatregelen te evalueren. Op het einde van de enquête, na een snelle balans over de evolutie van de opbouw van Europa, definiëren de ondervraagde personen de prioriteiten die zij door de Europese instellingen in de toekomst willen behandeld zien en spreken ze zich in het bijzonder uit over de doelstellingen van *Europa 2020*. Dit rapport gaat alleen in op de items die betrekking hebben op de strategie "Europa 2020" en op de informatie over de Europese politieke aangelegenheden. De andere

resultaten werden op 22 december 2011 al online gepubliceerd en zijn beschikbaar op: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb76/eb76_en.htm

De verschillende meningen die in België bij 1028 personen werden vergaard, worden in het onderstaand rapport op een vergelijkende manier besproken. Hierbij wordt er gerefereerd aan de resultaten die op Europees niveau werden bereikt en aan die welke eerder in België waren genoteerd, met name tijdens de golf 75.3 (voorjaar 2011). Zo kunnen de eventuele evoluties worden gemeten. De belangrijkste trends die uit de analyse van de meningen resulteren, worden voorgesteld in het besluit van het rapport, dat als samenvatting dient. In een afzonderlijk document is er ook een diavoorstelling gemaakt. De lezer vindt als bijlage bij dit rapport de technische specificaties van de enquête en een exemplaar van de gebruikte vragenlijst.

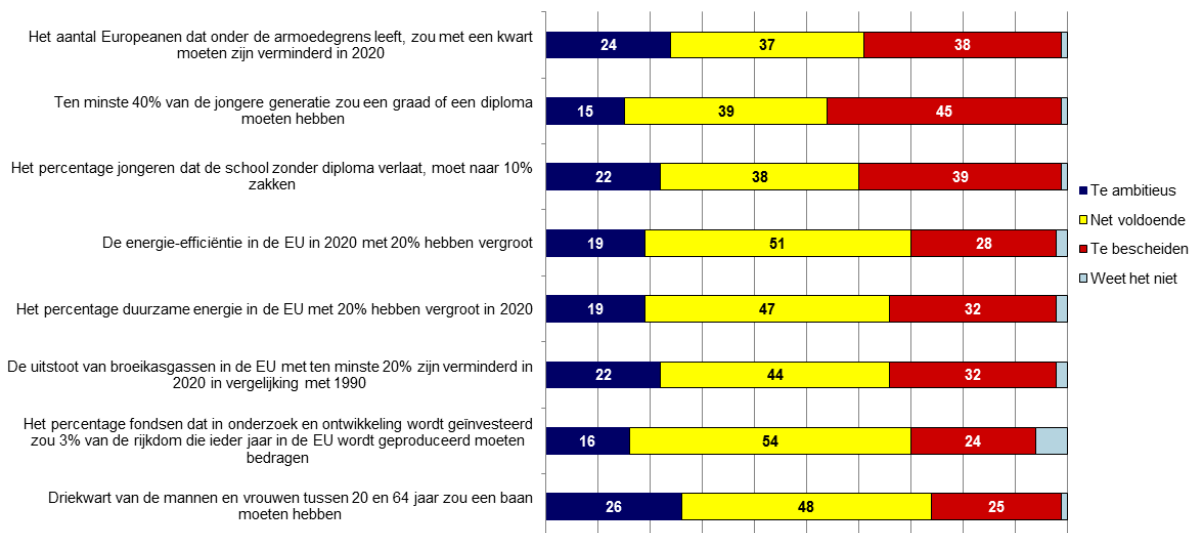
I. DE BELGEN, DE TOEKOMST VAN DE EUROPESE UNIE EN DE UITKOMST VAN DE CRISIS

- De Belgen vinden de EU te bescheiden als het over opleiding en armoedebestrijding gaat
- De Belgen willen meer groene economie
- Uitkomst uit de crisis: de Belgen zijn kritischer ten aanzien van de richting die de EU neemt

1.1. De doelstellingen Europa 2020: is de EU te ambitieus of te bescheiden?

Om haar strategie Europa 2020 vorm te geven en de resultaten ervan te kunnen meten, heeft de Europese Commissie een aantal specifieke doelstellingen vooropgesteld die ze tegen 2020 wil bereiken.

QB2.1-8 Als u denkt aan elk van de volgende doelstellingen die in 2020 in de Europese Unie moeten zijn bereikt, zou u zeggen dat deze te ambitieus, net voldoende of te bescheiden is?

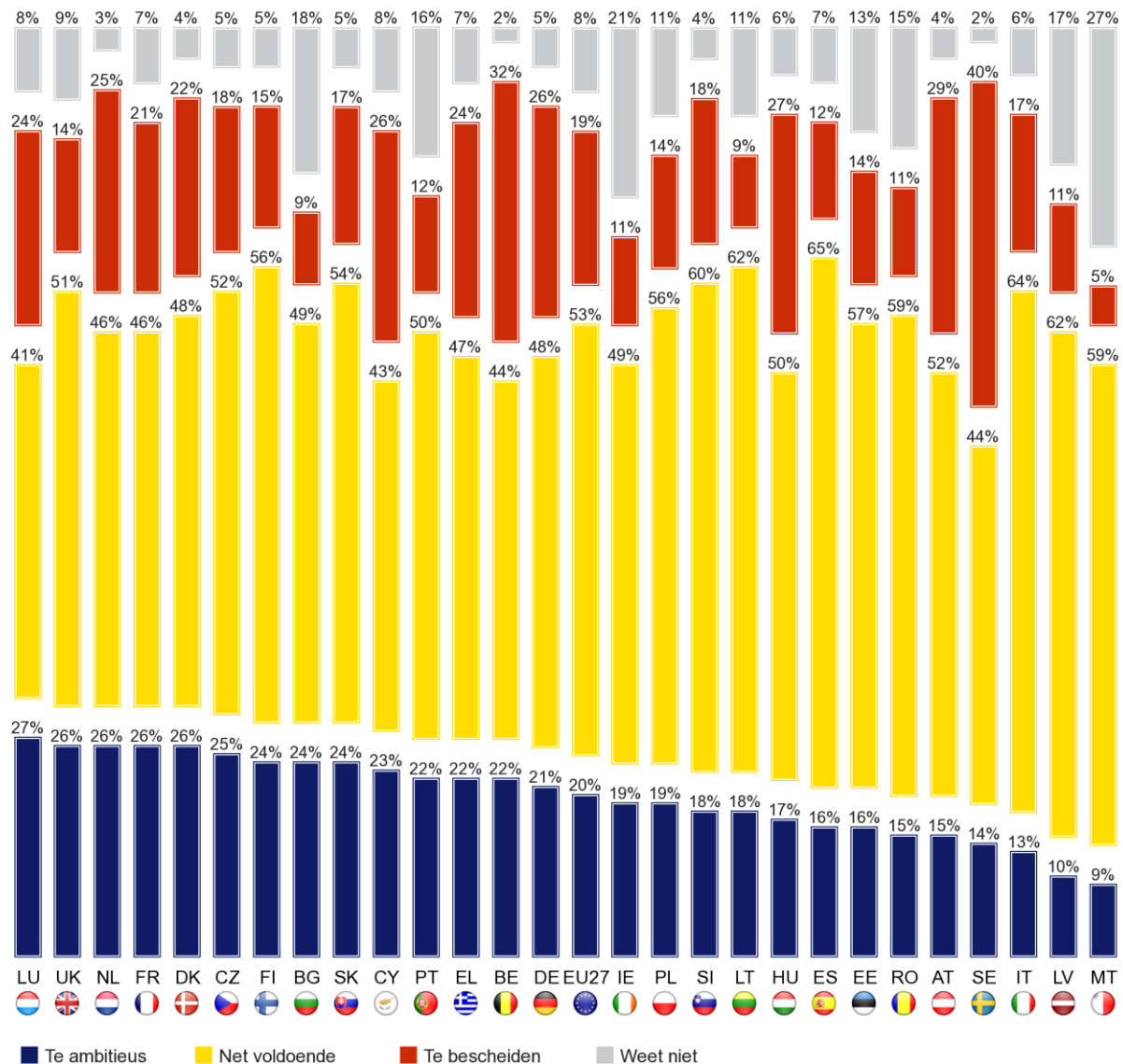

hoort". Het percentage antwoorden "zoals het hoort" schommelt tussen 37% voor de doelstelling inzake de vermindering met een kwart van het aantal Europeanen die onder de armoedegrens leven (EU27: 49%) en 54% voor de doelstelling dat de fondsen die worden geïnvesteerd in onderzoek en ontwikkeling 3% zouden moeten bedragen van de rijkdom die de EU elk jaar produceert (EU27: 55%).

Voor de voorgestelde doelstellingen zijn er systematisch meer Belgen (van 7% naar 17%) dan het Europese gemiddelde die de te bereiken doelstellingen "te bescheiden" vinden. Uit een gedetailleerdere analyse van de antwoorden blijkt dat de Belgen vooral de milieugerelateerde prioriteiten "te bescheiden" vinden.

QB2.3. Als u denkt aan elk van de volgende doelstellingen die in 2020 in de Europese Unie moeten zijn bereikt, zou u zeggen dat deze te ambitieus, net voldoende of te bescheiden is?

De uitstoot van broeikasgassen in de EU met ten minste 20% zijn verminderd in 2020 in vergelijking met 1990

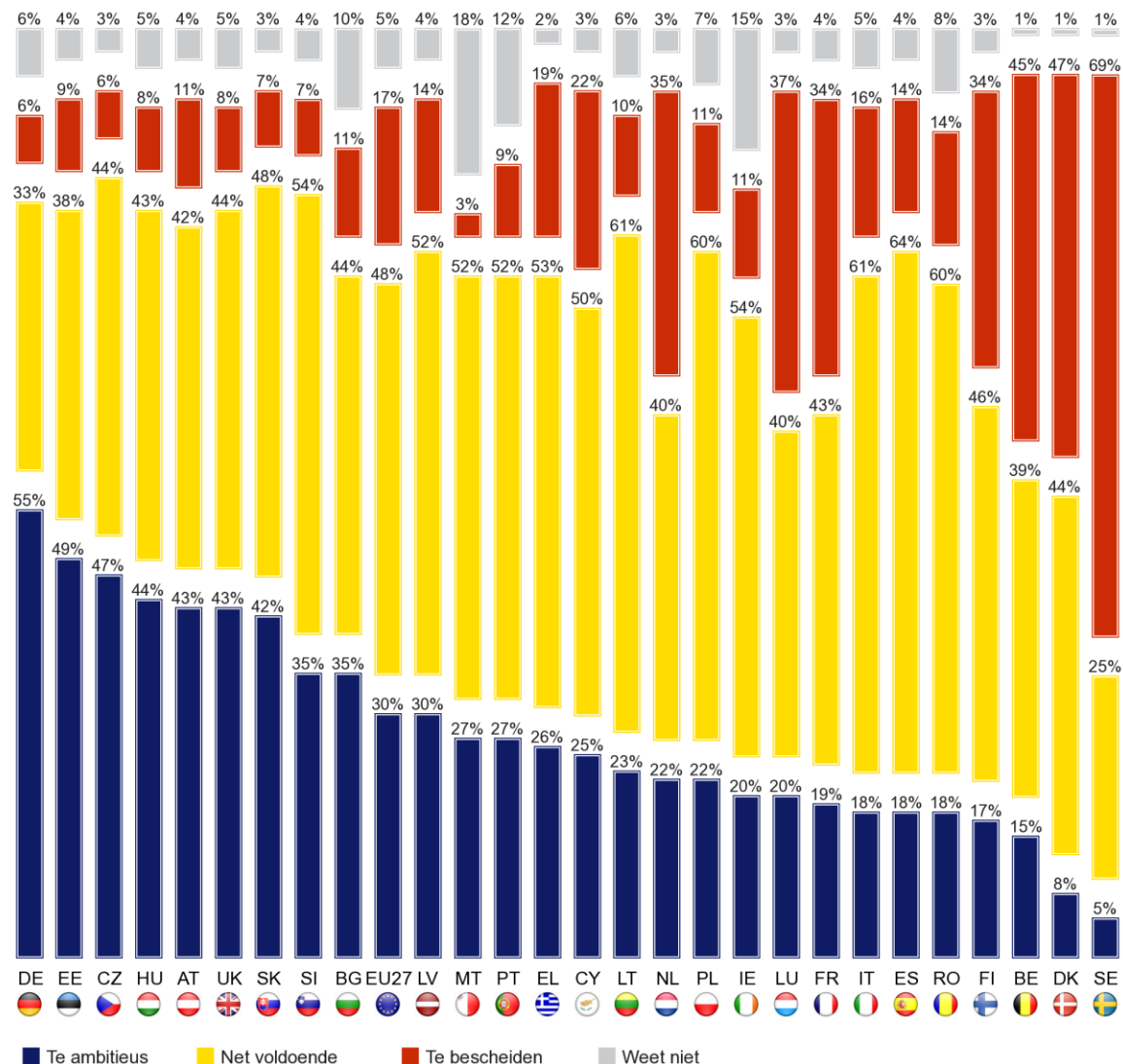

32% van de Belgische respondenten vindt aldus een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in de EU met minstens 20%, vergeleken met 1990, en een verhoging van het aandeel hernieuwbare energie in de Europese Unie met 20% tegen 2020, "te bescheiden" doelstellingen (EU27: 19%). De Belgische respondenten behoren dus tot de grootste milieuaanhangers, samen met de Zweden (respectievelijk 40% en 37%). In dezelfde gedachtegang vindt 28% van de ondervraagde Belgen een stijging van de energie-efficiëntie met 20% "te bescheiden" (EU27: 16%).

Ook wat opleiding en armoede betreft, zijn de Belgische respondenten ruimschoots ontevreden over de maatregelen die de Unie voorstelt. Ze vinden ze in zeer grote mate "te bescheiden".

QB2.7. Als u denkt aan elk van de volgende doelstellingen die in 2020 in de Europese Unie moeten zijn bereikt, zou u zeggen dat deze te ambitieus, net voldoende of te bescheiden is?

Ten minste 40% van de jongere generatie zou een graad of een diploma moeten hebben

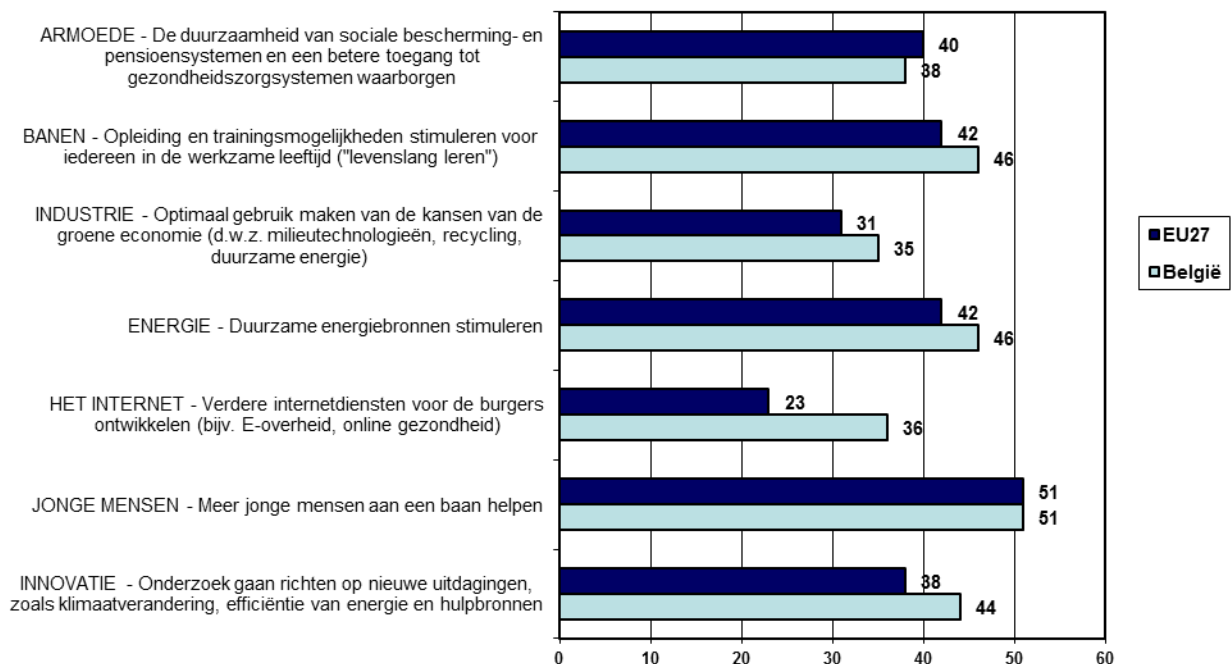

Respectievelijk 39% en 45% van de respondenten in België is niet tevreden met de doelstellingen om het aantal jongeren dat de school zonder diploma verlaat, te doen dalen tot 10% en om minstens 40% van de jonge generatie een diploma of een graad te doen behalen. Hiermee verschillen ze het meest van het Europese gemiddelde (EU27: 27% en 17%). Een gelijkaardig verschil wordt waargenomen voor de doelstelling om tegen 2020 het aantal Europeanen dat onder de armoedegrens leeft, met een kwart te verminderen. 38% van de Belgen vindt die doelstelling onvoldoende (EU27: 25%).

1.2. De prioriteiten van de Europese Unie voor elk van de initiatieven

Zoals bij de vorige enquête werd aan de Belgen ook gevraagd de prioriteiten van de Europese Unie te definiëren voor elk van de kerninitiatieven van de strategie *Europa 2020*, met name innovatie, jonge mensen, Internet, energie, banen en opleiding, industrie en armoedebestrijding. Voor elk van die initiatieven werden de Belgen bevraagd over de beleidslijnen die zij als prioritair beschouwen. Onderstaande grafiek analyseert de resultaten voor de grootste prioriteit die de respondenten in België voor elk van die zeven sectoren aanhaalden (eerste antwoord).

QB3a-QB9a. Als u denkt aan innovatie / jonge mensen / het internet / energie / de industrie / banen en vaardigheden / armoede, wat zou volgens u de prioriteit voor de EU moeten zijn? Als eerste?

De Belgen die worden bevraagd over wat een prioriteit van de EU zou moeten zijn op het gebied van innovatie, energie en industrie, pleiten voor prioriteiten die verband houden met de ontwikkeling van hernieuwbare energieën. Op het vlak van innovatie geeft 44% van de respondenten in België als eerste antwoord meer aandacht van het onderzoek voor nieuwe uitdagingen zoals de klimaatverandering, efficiëntie van energie en hulpbronnen (EU27: 38%)¹. In de prioriteiten die de Europese Unie op het gebied van energiebeleid vooropstelt, vindt 46% van de Belgen de bevordering van hernieuwbare energiebronnen prioritair. Dat is duidelijk meer dan het Europese gemiddelde (40%)². Zo ook pleit 35% van de Belgen, wanneer ze de prioriteiten van de Unie op het gebied van het industriële beleid moeten bepalen, opnieuw voor de ecologische optie, waarbij de EU wordt gevraagd de kansen die de groene economie biedt, optimaal te benutten (bv. milieutechnologieën, recycling, hernieuwbare energie) (EU27: 31%)³.

Wanneer de respondenten in België wordt gevraagd de prioriteiten op het gebied van het Internet te bepalen, onderscheiden ze zich alweer van hun Europese medeburgers. Terwijl de Europeanen de uitbreiding van de breedbandtoegang als prioritair beschouwen (EU27: 33%; België: 32%), vindt 36% van de respondenten in België de ontwikkeling van e-services voor de burgers (bv. e-government, online gezondheid) de belangrijkste prioriteit (EU27: 23%)⁴. Tot slot, vinden de respondenten in België (46%, EU27: 42%) dat levenslang leren centraal moet staan in de prioriteiten op het gebied van werkgelegenheid.

¹ QB3a. Als u denkt aan innovatie, wat zou volgens u de prioriteit voor de EU moeten zijn? als eerste? onderzoek gaan richten op nieuwe uitdagingen, zoals klimaatverandering, efficiëntie van energie en hulpbronnen; samenwerking tussen onderzoekers aanmoedigen; of meer financiële steun aan onderzoek geven.

² QB6a. Als u denkt aan energie, wat zou volgens u de prioriteit van de EU moeten zijn? als eerste? de koolstofuitstoot (CO2) van de transportsector verlagen; financiële ondersteuning aan kleine bedrijven en huishoudens geven om hun energieverbruik efficiënter te maken; of duurzame energiebronnen stimuleren.

³ QB7a. Als u denkt aan de industrie, wat zou volgens u de prioriteit van de EU moeten zijn? als eerste? de regels veranderen om het makkelijker te maken om een bedrijf op te richten en draaiende te houden, vooral kleine en middelgrote bedrijven; de sectoren in moeilijkheden herstructureren; of optimaal gebruik maken van de kansen van de groene economie (bv. milieutechnologieën, recycling, duurzame energie).

⁴ QB5a. Als u denkt aan het internet, wat zou volgens u de prioriteit van de EU moeten zijn? als eerste? verdere internetdiensten voor de burgers ontwikkelen (bijv. e-overheid, online gezondheid); het consumentenvertrouwen in e-commerce vergroten (goederen en diensten online kopen); of breedbandtoegang uitbreiden naar alle Europese burgers.

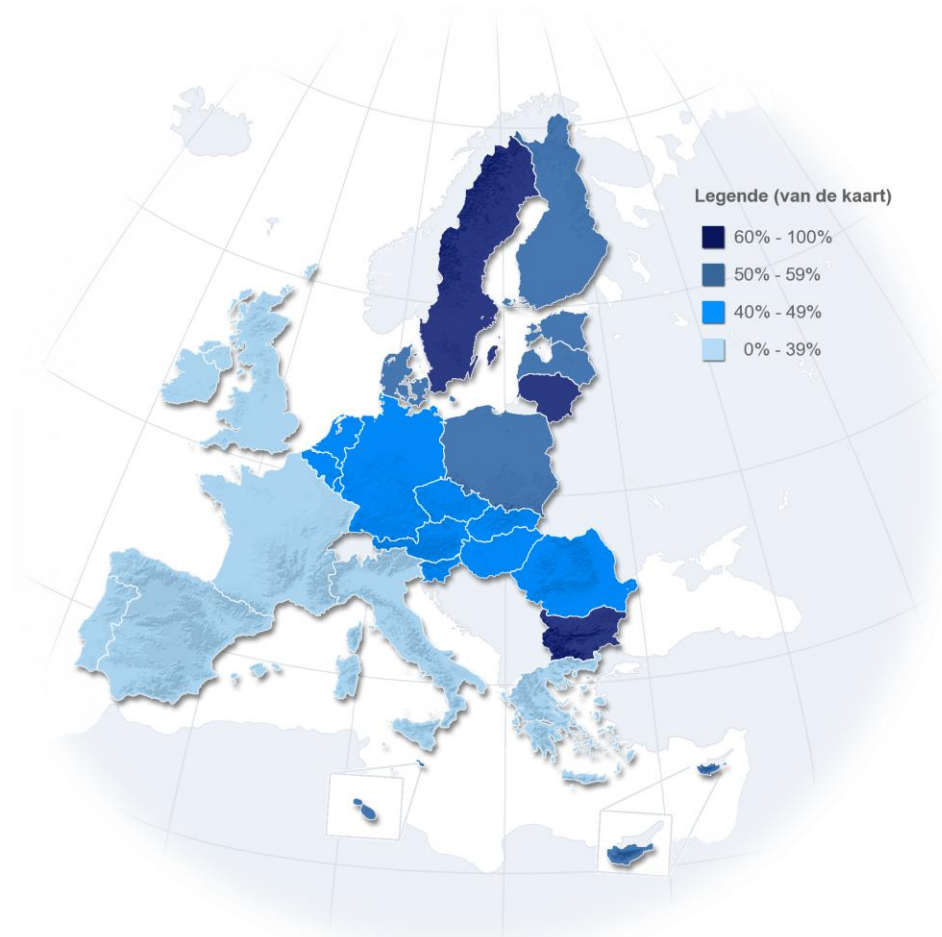
1.3. Gaat de Europese Unie in de juiste richting?

Wanneer deze prioriteiten in het kader van de enquête aan bod komen, vindt 43% van de Belgen dat de Europese Unie "in de juiste richting gaat om uit de crisis te komen en om de nieuwe mondiale uitdagingen aan te gaan". Dit percentage ligt iets hoger dan het Europese gemiddelde (EU27: 38%).

	SE	67%
	LT	65%
	BG	60%
	PL	57%
	FI	57%
	DK	56%
	CY	55%
	EE	55%
	LV	53%
	MT	52%
	LU	49%
	RO	46%
	CZ	44%
	NL	44%
	SK	43%
	BE	43%
	SI	43%
	HU	43%
	DE	42%
	AT	41%
	EU	38%
	FR	37%
	EL	32%
	UK	32%
	IE	32%
	PT	30%
	ES	28%
	IT	21%

Vraag: QB10. U hebt gehoord over de prioriteiten van de EU. Denkt u dat de Europese Unie in de juiste richting of de verkeerde richting gaat om uit de crisis te komen en de nieuwe mondiale uitdagingen aan te gaan?

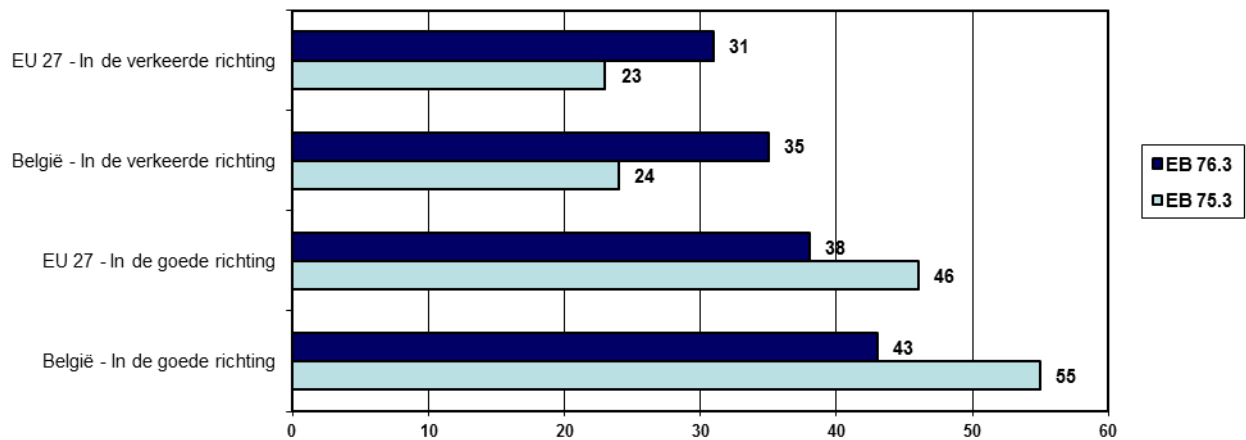
Antwoorden: In de goede richting

35% van de respondenten in België (EU27: 31%) vindt daarentegen dat de Unie in de verkeerde richting gaat. Een Belg op vijf (18%, EU27: 20%) stelt dat de Europese Unie "noch in de juiste noch in de verkeerde richting gaat" en amper 4% van de bevroegde Belgen heeft hierover geen mening. Dit betekent dat, in totaal, 22% van de Belgen, vergeleken met 31% van de Europeanen, hierover geen standpunt inneemt. Het percentage Belgen dat geen positie inneemt, is in vergelijking dus relatief laag.

Wat wel opvalt, is dat de trend sinds het voorjaar 2011 duidelijk ombuigt naar meer kritiek in België. De positieve evaluaties verliezen terrein (-12 punten, EU27: - 8 punten), terwijl de negatieve meningen in dezelfde mate toenemen (+11 punten; EU27: + 8 punten).

QB10 U hebt gehoord over de prioriteiten van de EU. Denkt u dat de Europese Unie in de juiste richting of de verkeerde richting gaat om uit de crisis te komen en de nieuwe mondiale uitdagingen aan te gaan?

Maatschappelijke kloven, tot slot, spelen een belangrijke rol in de opinievorming over de richting die de Unie volgt om uit de crisis te komen en de nieuwe mondiale uitdagingen aan te gaan. **Zo zijn de Belgen meer geneigd om te stellen dat de Europese Unie in de juiste richting gaat naarmate ze gediplomeerd zijn, een goede plaats bekleden in de objectieve en subjectieve sociale stratificatie alsook weinig of geen financiële moeilijkheden ondervinden.**

QB10 U hebt gehoord over de prioriteiten van de EU. Denkt u dat de Europese Unie in de juiste richting of de verkeerde richting gaat om uit de crisis te komen en de nieuwe mondiale uitdagingen aan te gaan?

	In de juiste richting	In de verkeerde richting	Geen van beide (spontaan)	Weet het niet
België	43%	35%	18%	4%
Leeftijd einde studie				
15-	38%	39%	17%	6%
16-19	40%	39%	18%	3%
20+	46%	31%	18%	5%
Studeert nog	51%	28%	18%	3%
Tewerkstellingsniveau respondent				
Zelfstandige	43%	39%	17%	1%
Kaderlid	45%	36%	19%	-
Andere bediende	38%	40%	17%	5%
Arbeider	45%	33%	18%	4%
M/V aan de haard	26%	46%	20%	8%
Werkloze	32%	46%	21%	1%
Gepensioneerde	43%	28%	18%	5%
Student	51%	28%	18%	3%
Zelfpositionering op de sociale ladder				
Laag (1-4)	33%	40%	21%	6%
Middelhoog (5-6)	41%	36%	19%	4%
Hoog (7-10)	49%	33%	15%	3%
Problemen om rekeningen te betalen				
Meestal	33%	38%	22%	7%
Soms	36%	41%	17%	6%
Bijna nooit	47%	32%	18%	3%

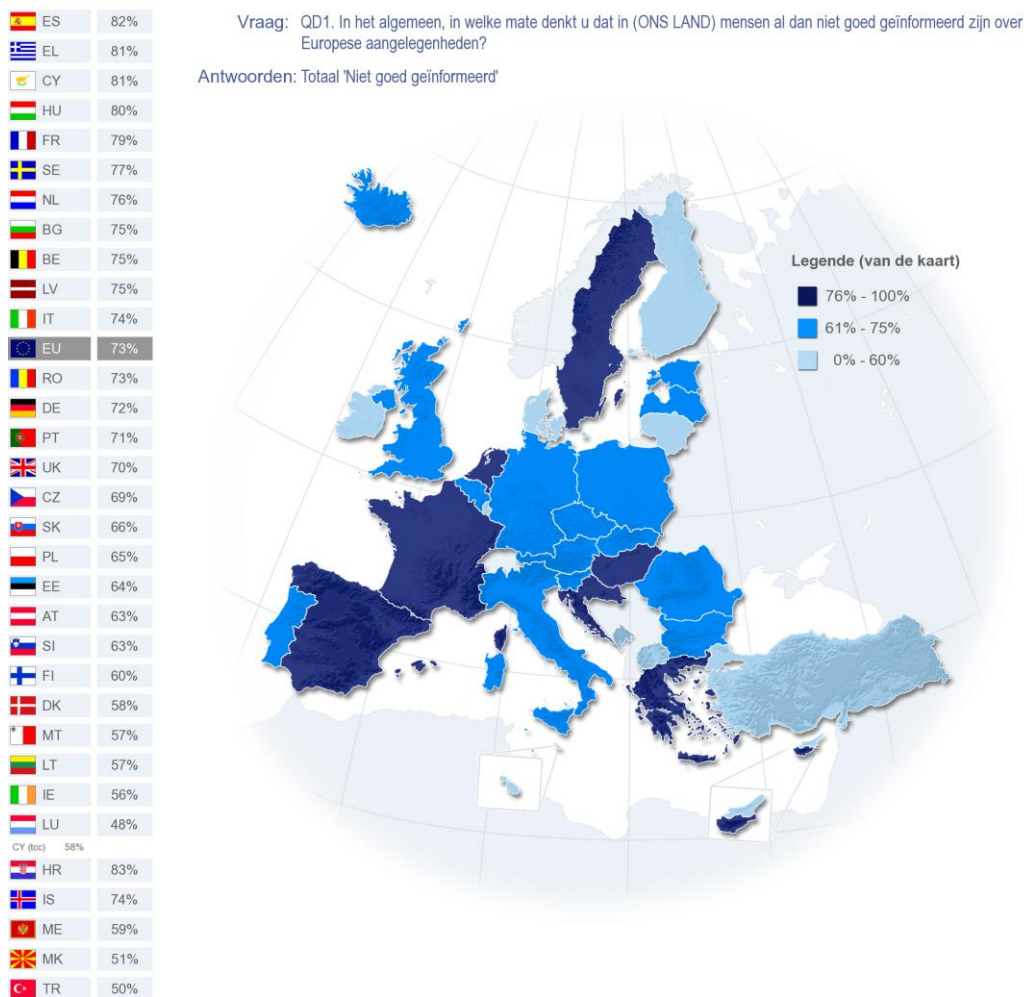
46% van de respondenten in België die na de leeftijd van 19 jaar voortstudeerden, 49% van zij die menen dat ze bovenaan de sociale ladder staan en 47% van de respondenten die bijna nooit problemen ondervinden om hun rekeningen te betalen, vindt immers dat de Unie "in de juiste richting gaat". Deze percentages zakten echter naar 38% bij de respondenten die hun studie stopten vóór de leeftijd van 16 jaar, naar 33% bij de respondenten die aangeven dat ze meestal problemen ondervinden om hun rekeningen te betalen en naar 33% bij de respondenten die zichzelf onderaan de sociale ladder situeren.

II. DE BELGEN EN DE INFORMATIE OVER EUROPESE AANGELEGENHEDEN

- De Belgen zeggen dat ze slecht geïnformeerd zijn over Europese aangelegenheden, ondanks het feit dat ze de informatie als voldoende en objectief beschouwen
- Televisie en radio blijven de bevoorrechte media, terwijl de Belgen geen vertrouwen hebben in de sociale media

2.1. Het niveau van de informatie over Europese aangelegenheden

Met uitzondering van Luxemburg, waar slechts 48% van de respondenten meent dat de inwoners van hun land niet goed worden geïnformeerd over Europese aangelegenheden, moeten we vaststellen dat een absolute meerderheid van respondenten in alle landen van de Unie vindt dat de bevolking hier niet goed over wordt geïnformeerd.

Net als hun Europese medeburgers hebben de Belgen het gevoel dat ze slecht over Europese politieke aangelegenheden geïnformeerd worden, zowel op het niveau van hun land als op individueel niveau. Drie kwart van de in het najaar van 2011 bevroegde Belgen (75%, EU27: 73%) vindt dat *De burgers van hun land* niet goed geïnformeerd zijn over Europese aangelegenheden⁵. Individueel gezien, geeft twee derde van de Belgen (68%, EU27: 66%) aan, niet goed geïnformeerd te zijn over Europese aangelegenheden, vergeleken met 32% die aangeeft wel goed geïnformeerd te zijn⁶.

⁵ QD1. In het algemeen, in welke mate denkt u dat in (ONS LAND) mensen al dan niet goed geïnformeerd zijn over Europese aangelegenheden?

⁶ QD2. En in het algemeen, in welke mate denkt u dat u al dan niet goed geïnformeerd bent over Europese aangelegenheden?

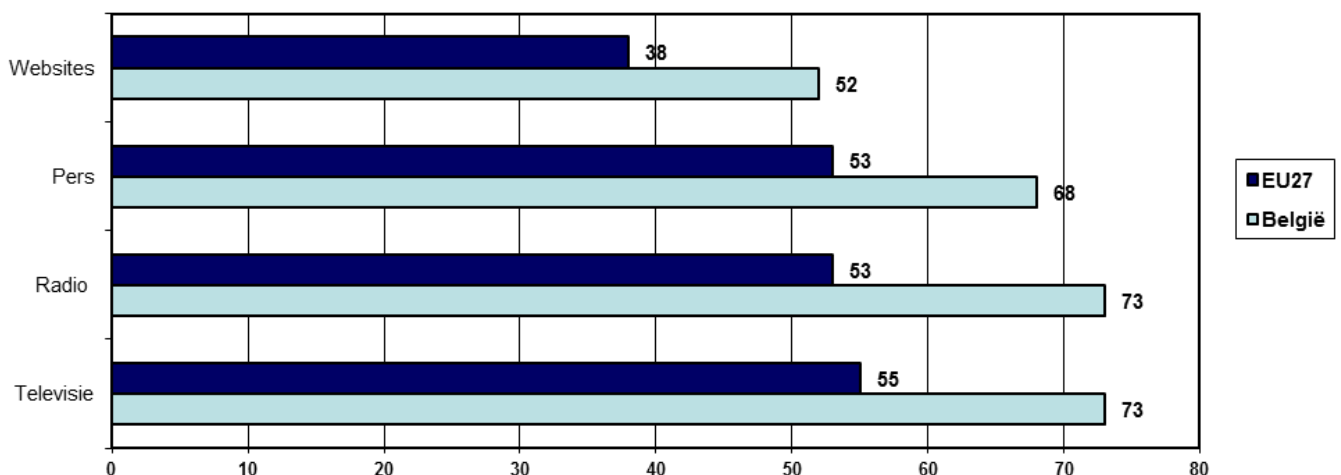
2.2. Wordt er voldoende gesproken over de EU?

Terwijl de respondenten in België in grote mate het gevoel hebben dat ze niet goed zijn geïnformeerd over Europese aangelegenheden, vinden zij tegelijkertijd dat de verstrekte informatie "voldoende" is, ongeacht het medium dat in aanmerking genomen wordt. 64% van de respondenten in België vindt dat de Belgische televisie voldoende spreekt over de Europese Unie (EU27: 54%), 27% vindt dat ze er te weinig (EU27: 28%) en 6% dat ze er te veel over spreekt (EU27: 11%). Wat betreft de hoeveelheid informatie die de nationale radio's verspreiden, acht 60% van de respondenten die aan de Belgische enquête deelnamen, deze voldoende (EU27: 48%). De hoeveelheid informatie over de EU in de pers vindt 66% van de respondenten (EU27: 55%) voldoende, terwijl slechts 54% onder hen tevreden is over de hoeveelheid informatie op het Internet (EU27: 41%). Vergeleken met de vorige golf in het voorjaar 2011, is deze indicator fors geëvolueerd. **Het percentage respondenten in België dat de hoeveelheid informatie over de Europese Unie voldoende acht, neemt toe, ongeacht het medium dat in aanmerking genomen wordt: plus 7 punten voor de televisie (EU27: +4), plus 8 punten voor de radio (EU27: +5), plus 2 punten voor de pers (EU27: +2) en plus 4 punten voor de websites (EU27: +3).** Deze evolutie is wellicht toe te schrijven aan de toenemende mediatisering en politisering van de Europese aangelegenheden in de bijzondere context van de financiële crisis. **Toch gaat het feit dat de Europese Unie meer uitgesproken aanwezig is in de media, niet gepaard met een daling van het gevoel niet goed geïnformeerd te zijn over Europese aangelegenheden.**

2.3. Te positieve, objectieve of negatieve informatie?

Een meerderheid van de respondenten in België vindt dat de informatie die de Belgische nationale media over de Europese Unie verspreiden, objectief klinkt. Drie kwart van de Belgen vindt dat zo voor de televisie en de radio. Dit betekent dat België respectievelijk de eerste en de tweede plaats inneemt wanneer de objectiviteit van de informatieverwerking over Europese aangelegenheden wordt geëvalueerd. 68% van de respondenten stelt dat ook vast voor de pers (EU27: 53%) en 52% vindt dat de websites objectief over de Unie spreken.

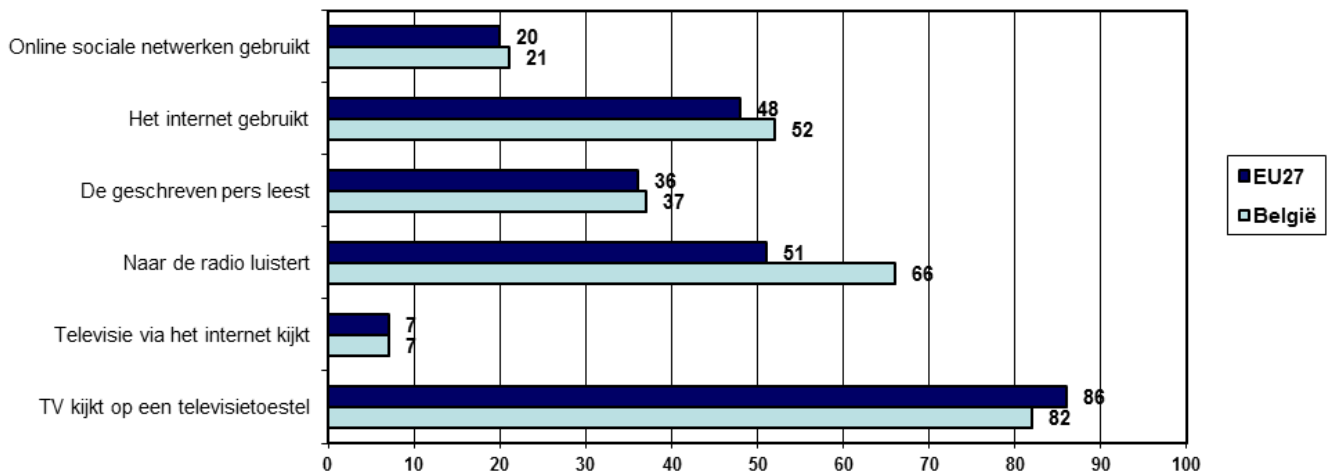
QD11.1-4 En denkt u dat (NATIONALITEIT) ... te positief, objectief of te negatief spreken over de Europese Unie? Objectief

2.4. De informatiebronnen van de Belgen

Uit de gebruiksfrequentie van de verschillende media blijkt dat de televisie het bevoorrechte medium blijft voor de respondenten in België (86%, EU27: 82%). Ook de radio blijft een belangrijke plaats innemen in het Belgische mediagebruik (66%, EU27: 51%).

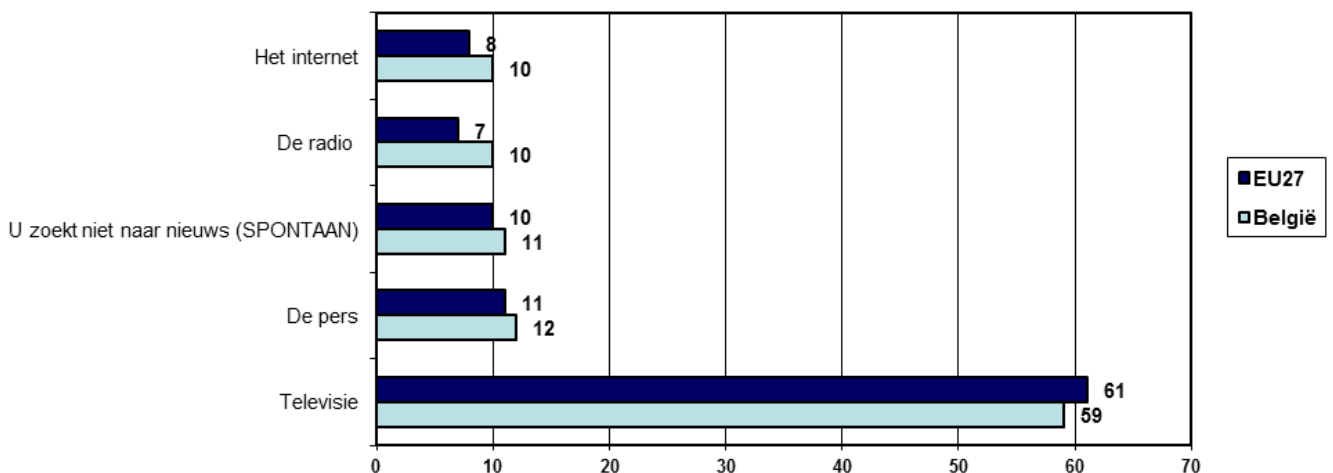
QD3.1-6. Kunt u me vertellen in welke mate u...? 1. TV kijkt op een televisietoestel; 2. Televisie via het internet kijkt; 3. Naar de radio luistert; 4. De geschreven pers leest; 5. Het internet gebruikt; 6. Online sociale netwerken gebruikt. Elke dag bijna elke dag

Slechts een minderheid van de Belgen maakt gebruik van de sociale netwerken (20%, EU27: 27%); dit kan deels te wijten zijn aan het feit dat de beeldvorming rond sociale netwerken in België vrij negatief is. **De respondenten in België zijn het minst overtuigd van het nut en de moderniteit van deze netwerken als politiek informatiemedium.** Op Europees niveau gaan immers vooral de Belgen (^{1ste} Europees land) niet akkoord met de volgende stellingen: online sociale netwerken zijn een modern medium om op de hoogte te blijven van politieke zaken (38%, EU27: 24%); online sociale netwerken zijn een goed medium om de mensen op de hoogte te houden van politieke zaken (37%, EU27: 23%); online sociale netwerken zijn een goed medium om te zeggen wat je denkt over politieke zaken (36%, EU27: 23%).

Wanneer aan de respondenten in België wordt gevraagd welke hun belangrijkste bron van informatie over Europese aangelegenheden is, refereert 59% van de respondenten aan de televisie (EU27: 61%), op zeer grote afstand gevolgd door de pers (12%, EU27: 11%), de radio (10%, EU27: 7%) en het Internet (8%, EU27: 10%). **Voor de Belgische burgers blijft actualiteit op televisie dus de belangrijkste bron van informatie over Europese politieke aangelegenheden.**

QD5a Waar haalt u het meeste van uw nieuws over Europese politieke aangelegenheden? Als eerste?

Toch verklaart 11% van de respondenten in België (EU27: 10%) spontaan dat ze geen informatie zoeken over Europese politieke aangelegenheden; vergeleken met het voorjaar 2011 (EU27: +3), is die categorie fors toegenomen, meer bepaald met 6 punten.

BESLUIT

Hieronder vindt u de belangrijkste lessen die we trekken uit de Eurobarometer Standaard enquête die in het najaar 2011 in België werd uitgevoerd:

- **De doelstellingen van de Europese Unie worden "te bescheiden" bevonden, vooral die welke betrekking hebben op opleiding en armoedebestrijding.**

Tegen een achtergrond van economische en financiële crisis vinden meer respondenten in België (van 7 naar 17%) dan het Europese gemiddelde dat de doelstellingen van de strategie *Europa 2020* "te bescheiden" zijn. De perceptie "te bescheiden" domineert zelfs voor de doelstellingen op het gebied van opleiding (45% en 39%, EU27: 27% en 17%) en armoedebestrijding (38%, EU27: 25%). Alleen de Zweden zijn nog strenger voor deze twee doelstellingen (respectievelijk 69% en 44%). In eenzelfde gedachtegang vinden de Belgische respondenten dat levenslang leren (46%, EU27: 42%) centraal moet staan in de prioriteiten op het gebied van werkgelegenheid.

- **De Belgen willen meer groene economie**

Kenmerkend voor de Belgische respondenten zijn de grote verwachtingen inzake leefmilieu, vooral in termen van hernieuwbare energie. 35% (EU27: 31%) van de respondenten stelt dat de Europese industrie optimaal gebruik moet maken van de kansen die een milieuvriendelijker economie biedt. Meer nog dan het Europese gemiddelde (46%, EU27: 40%) vragen ze dat de Unie in grotere mate gebruik zou maken van hernieuwbare energiebronnen, nog steeds met 2020 als perspectief.

- **De uitkomst uit de crisis: de Belgen zijn kritischer ten aanzien van de richting die de EU uitgaat**

Terwijl 43% van de Belgen vindt dat de Europese Unie "in de juiste richting gaat om uit de crisis te komen en om de nieuwe mondiale uitdagingen aan te gaan" (EU27: 38%), meent 35% (EU27: 31%) dat zij "in de verkeerde richting" gaat. Opvallend sinds het voorjaar 2011 is de duidelijk stijgende trend naar meer kritiek in België. De positieve beoordelingen verliezen terrein (-12 punten, EU27: - 8 punten) terwijl de negatieve meningen in dezelfde mate fors toenemen (+11 punten; EU27: + 8 punten).

- **De Belgen: slecht geïnformeerd over Europese aangelegenheden ondanks het feit dat de informatie als objectief en voldoende wordt beschouwd**

Net als hun Europese medeburgers hebben de Belgen het gevoel dat ze slecht geïnformeerd worden over Europese politieke aangelegenheden, zowel op het niveau van het land als op het individuele niveau (respectievelijk 75%, EU27: 73%; 68%, EU27: 66%). Terwijl de respondenten in België in grote mate het gevoel hebben dat ze niet goed over Europese aangelegenheden geïnformeerd zijn, vinden zij tegelijkertijd dat de verstrekte informatie "voldoende" is, ongeacht het medium dat in aanmerking genomen wordt. Voorts wordt de informatie die de Belgische nationale media over de Europese Unie verspreiden, door een meerderheid van de Belgische respondenten als objectief beschouwd, ongeacht het medium dat in aanmerking genomen wordt. Een meer uitgesproken aanwezigheid van de Europese Unie in de media en de objectiviteit van de informatieverwerking houden dus niet noodzakelijkerwijs in dat het gevoel dat ze niet goed over Europese aangelegenheden geïnformeerd worden, afneemt.

- **Voorrang aan televisie en radio, terwijl de Belgen weinig vertrouwen hebben in sociale netwerken**

Terwijl 86% van de respondenten in België aangeeft (bijna) dagelijks televisie te kijken (EU27: 82%), is ook de radio een belangrijk informatiemedium in België (66%, EU27: 51%). De belangrijkste bron van informatie over Europese aangelegenheden is voor 59% van de Belgische respondenten de televisie (EU27: 61%), op grote afstand gevolgd door de pers (12%, EU27: 11%), de radio (10%, EU27: 7%) en het Internet (8%, EU27: 10%). Voor de Belgische burgers blijft de actualiteit op televisie de belangrijkste bron van informatie over Europese politieke aangelegenheden. Tot slot, zijn ongeveer vier op tien Belgen helemaal niet overtuigd van het nut van de sociale netwerken als medium voor politieke informatie. Hiermee staan ze met ruime voorsprong op kop in de Europese hitparade van de mensen die deze mening delen.